

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний університет «Одеська юридична академія»

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ТА  
ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ  
В ЦИФРОВУ ЕПОХУ:  
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ**

**МАТЕРІАЛИ**  
Міжнародної науково-практичної конференції

*Одеса, 22 квітня 2026 року*

**Том 2**

Одеса  
2026

УДК 34:004:316.4(477)  
С 70

*Рекомендовано до друку вченою радою  
Національного університету «Одеська юридична академія»  
(протокол № 8 від 23.04.2026 р.)*

За загальною редакцією академіка **С. В. Ківалова**

**С70 Соціально-політична та правова система України в цифрову епоху:**  
сучасні виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22 квіт-  
ня 2026 р.) / заг. ред. С. Ківалова ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса :  
Фенікс, 2026. – Т. 2. – 684 с.  
ISBN 978-617-8763-16-9

Матеріали конференції узагальнюють результати наукових досліджень і практич-  
них напрацювань учених, фахівців та представників професійних спільнот, виконаних  
в умовах воєнного часу та глибоких суспільних трансформацій.

У збірнику представлено широкий спектр наукових розвідок і практико-орієнто-  
ваних досліджень, що охоплюють актуальні проблеми публічного та приватного права,  
функціонування держави, судової та правоохоронної системи, а також трансформації  
суспільних процесів у цифрову епоху. Значну увагу приділено питанням адміністра-  
тивного, фінансового, конституційного, міжнародного, морського та митного права, а  
також сучасним викликам у сфері кримінального права, кримінального процесу, кри-  
міналістики та оперативно-розшукової діяльності.

Окремі наукові секції присвячені проблемам удосконалення судоустрою, діяльності  
прокуратури, адвокатури та інших правоохоронних органів, розвитку трудового права  
і права соціального забезпечення, а також реформуванню цивільного, господарського,  
земельного, екологічного та енергетичного права. Збірник відображає також міждисци-  
плінарний характер сучасних досліджень, охоплюючи питання філософії права, світо-  
вих соціально-політичних процесів, соціології та психології, економіки та підприємни-  
цтва в умовах війни і повоєнного відновлення. Важливе місце посідають дослідження  
у сфері інформаційних технологій, кібербезпеки, штучного інтелекту та математичного  
моделювання як ключових чинників забезпечення національної безпеки.

Крім того, у збірнику висвітлено проблематику педагогіки, лінгвістики права, пере-  
кладознавства, журналістики, фізичної та військової підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розрахований на науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти та прак-  
тиків у галузях права, економіки, соціології, психології, політології, інформаційних тех-  
нологій і суміжних дисциплін.

УДК 34:004:316.4(477)

Відповідальний за випуск професор **М. Р. Аракелян**

*Матеріали видано в авторській редакції.*

ISBN 978-617-8763-16-9

© НУ «Одеська юридична академія, 2026  
© Автори статей, 2026

## Зміст

|                                                                                                                  |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ<br>«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ», АКАДЕМІКА СЕРГІЯ КІВАЛОВА ..... | 16 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

### **СЕКЦІЯ 12. ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ТА ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПЕРІОД ВОЄННИХ ТА ПОСТВОЄННИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ**

|                                                                                                                                                                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <i>Цехан Дмитро Миколайович</i><br>КАДРОВА СТІЙКІСТЬ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ .....                                                                                                                        | 18 |
| <i>Самойленко Олена Анатоліївна</i><br>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ СЛІДЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ .....                                                                                                | 21 |
| <i>Албул Сергій Володимирович</i><br>КРИМІНАЛЬНО-РОЗВІДУВАЛЬНІ ЗАХОДИ: ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМА .....                                                                                                                      | 24 |
| <i>Кубасенко Андрій Володимирович</i><br>СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ .....                                                                         | 28 |
| <i>Шершенькова Вікторія Анатоліївна</i><br>КЛАСИФІКАЦІЯ ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ТА КРИМІНАЛІСТИЧНА .....                                                                          | 33 |
| <i>Яцкевич Руслан В'ячеславович</i><br>СУЧАСНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ ЗАГРОЗ ТА РИЗИКІВ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ .....                                                                                   | 35 |
| <i>Бершавська Анастасія Сергіївна</i><br>СТРУКТУРА КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОСОБНИЦТВОМ ДЕРЖАВІ-АГРЕСОРУ .....                                                                       | 38 |
| <i>Біцюк Андрій Володимирович</i><br>КЛАСИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ ПОХОДЖЕННЯ НЕОБҐРУНТОВАНИХ АКТИВІВ .....                                                                                                                    | 41 |
| <i>Кірюхін Ігор Анатолійович, Костєв Степан Володимирович</i><br>ТАКТИКА ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЛІЦІЇ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ПІД ЧАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ ..... | 44 |
| <i>Мурашко Анастасія Сергіївна</i><br>ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ .....                                                                              | 47 |
| <i>Пишненко Ірина Юрївна</i><br>ПРОГНОСТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОСТКРИМІНАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ .....                                                                                               | 50 |
| <i>Сон Людмила Анатоліївна</i><br>СИСТЕМА ОБСТАВИН, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ВСТАНОВЛЕННЮ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВИКРАДЕННЯМ ДІТЕЙ .....                                                                | 53 |

### **СЕКЦІЯ 13. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРИВАТНОГО ПРАВА**

|                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <i>Харитонов Євген Олегович</i><br>ПРИВАТНЕ ПРАВО ЯК АНТРОПОЛОГІЧНА ОСНОВА ПРАВОВОГО ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВІЙНИ ..... | 56 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

|                                                                                                                                                                                                    |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Давидова Ірина Віталівна, Зубар Володимир Михайлович</b><br>СМАРТ-КОНТРАКТИ В КОРПОРАТИВНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ .....                                                                               | 60  |
| <b>Сафончик Оксана Іванівна</b><br>ДО ПИТАННЯ ПРИПИНЕННЯ СПІЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПОДРУЖЖЯ НА НЕРУХОМО МАЙНО<br>ТА ОБ'ЄКТИ НЕЗАВЕРШЕНОГО БУДІВНИЦТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ .....                       | 63  |
| <b>Токарева Віра Олександрівна</b><br>ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО БІОМЕТРИЧНОГО<br>ВІДЕОСПОСТЕРЕЖЕННЯ. ....                                                                              | 68  |
| <b>Chanysheva Alina Rashydivna</b><br>SECURITY INTERESTS UNDER ENGLISH LAW, CIVIL CODE OF UKRAINE AND DRAFT CIVIL<br>CODE OF UKRAINE .....                                                         | 72  |
| <b>Адамова Олена Семенівна</b><br>ПРИВАТНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ ПСИХОТЕРАПЕВТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В<br>УКРАЇНІ .....                                                                            | 75  |
| <b>Бабич Ірина Григорівна</b><br>МАКСИМИ СІМЕЙНОГО ПРАВА У РИМСЬКОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ .....                                                                                                        | 78  |
| <b>Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна</b><br>ОКРЕМІ ОСОБЛИВОСТІ СПАДКОВОГО ТА ШЛЮБНОГО ДОГОВОРІВ .....                                                                                             | 82  |
| <b>Глиняна Катерина Михайлівна</b><br>РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ПІДТРИМЦІ ТА ЗАХИСТІ ТВОРЧИХ ПРАВ ДІТЕЙ ...                                                                                   | 84  |
| <b>Завальнюк Сергій Володимирович</b><br>ПОНЯТТЯ ПРОГАЛИН У ЦИВІЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА ЇХ<br>СПІВВІДНОШЕННЯ ІЗ СУМІЖНИМИ ПРАВОВИМИ КАТЕГОРІЯМИ. ....                                      | 87  |
| <b>Калітенко Оксана Михайлівна</b><br>ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ КАТЕГОРІЇ ВРАЗЛИВОСТІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА ЗАРУБІЖНОМУ<br>ПРАВІ: ДО ФОРМУВАННЯ ЦИВІЛІСТИЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ .....                               | 90  |
| <b>Кривенко Юлія Василівна</b><br>ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА: ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ<br>ПРИРОДИ ТА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ .....                                             | 93  |
| <b>Матійко Микола Володимирович</b><br>ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРИНЦИПІВ СІМЕЙНОГО ПРАВА .....                                                                                               | 96  |
| <b>Мельник Олександр Володимирович</b><br>ПРАВОВИЙ СТАТУС ДІТЕЙ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ПРАВІ: ГАРАНТІЇ<br>ЗАХИСТУ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ .....                             | 100 |
| <b>Омельчук Олександр Сергійович</b><br>ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ КОПІЙ ОСОБИ<br>ТА АВАТАРІВ .....                                                                            | 103 |
| <b>Орзіх Юрій Геннадійович</b><br>НОТАРІАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ МАЙНОВИХ ТА СПАДКОВИХ ПРАВ ПРИВАТНОЇ<br>ОСОБИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ .....                                | 105 |
| <b>Оскілко Олексій Олегович</b><br>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ<br>ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЦИВІЛІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА<br>ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ ..... | 109 |
| <b>Павлова Вікторія Георгіївна</b><br>ПРИНЦИП ОХОРОНИ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ СТОРІН СПАДКОВОГО ДОГОВОРУ .....                                                                                           | 112 |
| <b>Фасій Богдан Володимирович</b><br>ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕТОДУ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІД ВПЛИВОМ<br>ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ ЕЛЕМЕНТІВ .....                                                          | 114 |

**Шамота Олександр Володимирович**

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОДНОСТАТЕВИХ ПАРТНЕРСТВ В УКРАЇНІ:  
ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ. .... 118

**Боярчук Михайло Вікторович**

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИКОНАННЯ ДОГОВОРУ ПРО СУРОГАТНЕ МАТЕРИНСТВО В УМОВАХ  
ВОЄННОГО СТАНУ. .... 121

**Вовчок Руслан Володимирович**

ЗАХИСТ ПРАВ ЗАМОВНИКА ТА ВИКОНАВЦЯ У ДОГОВОРАХ ПРО НАДАННЯ  
ІТ-ПОСЛУГ. .... 126

**Гнатенко Сергій Сергійович**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ  
ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ. .... 129

**Гнатюк Дмитро Володимирович**

ДОГОВІР ДАРУВАННЯ ЦИФРОВИХ АКТИВІВ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ТА  
ПЕРСПЕКТИВИ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ. .... 134

**Коваленко Сергій Олегович**

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ СПАДКОВОГО ДОГОВОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. .... 138

**Новиченко Михайло Юрійович**

ЦИФРОВІ ОБ'ЄКТИ ЯК КАТЕГОРІЯ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА: ОНТОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ. .... 143

**Романовський Денис Сергійович**

ВПЛИВ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ НА МАЙНОВІ ПРАВА ЛЮДЕЙ  
ПОХИЛОГО ВІКУ. .... 145

**Стрілець Михайло Ігорович**

СПОСОБИ ТА МЕХАНІЗМИ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ СТОРІН В УМОВАХ ІНТЕРНЕТ-  
СЕРЕДОВИЩА: ПРИВАТНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР. .... 148

**Тітова Аліна Олексіївна**

КОНЦЕПЦІЯ БАГАТОРІВНЕВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА МАНІПУЛЯЦІЮ ІНФОРМАЦІЄЮ В  
ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ. .... 150

**Шипков Єгор Олексійович**

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ. .... 154

**Якушев Станіслав Ігорович**

КОМПЕНСАЦІЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА (НА  
ПРАКТИЦІ СУДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ). .... 156

## **СЕКЦІЯ 14. ЦИВІЛЬНЕ СУДОЧИНСТВО У СВІТЛІ РЕФОРМУВАННЯ СУДОВОЇ СИСТЕМИ**

**Голубева Неллі Юрїївна**

РОЗПОДІЛ СУДОВИХ ВИТРАТ МІЖ СТОРОНАМИ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ США. .... 160

**Андронов Ігор Володимирович**

ФОРМУЛЮВАННЯ ПОЗОВНИХ ВИМОГ ТА ЇХ ОЦІНКА СУДОМ. .... 163

**Волкова Наталія Василівна**

ОСОБЛИВОСТІ УЧАСТІ ЗАКОННИХ ПРЕДСТАВНИКІВ У ЗАХИСТІ ПРАВ МАЛОЛІТНІХ ТА  
НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ. .... 165

**Бут Ілля Олександрович**

ЩОДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОГО ВІДПОВІДАЧА У СПРАВАХ ПРО ЗАХИСТ  
ЧЕСТІ, ГІДНОСТІ ТА ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ. .... 169

**Дрогозюк Крістіна Борисівна**

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ. .... 173

**Ліопол Інна Михайлівна**

АПЕЛЯЦІЙНИЙ ПЕРЕГЛЯД СУДОВИХ РІШЕНЬ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ У СВІТЛІ  
СТАНДАРТІВ СПРАВЕДЛИВОГО СУДУ. .... 177

**Московчук Дмитро Олександрович**

ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ  
КРАЇН ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ..... 179

**Павлова Юлія Сергіївна**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПРАВОСУДДЯ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ В УМОВАХ  
СУДОВОЇ РЕФОРМИ ..... 182

**Полуніна Ольга Олександрівна**

ЦИФРОВІ ДОКАЗИ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ПРОБЛЕМИ ДОПУСТИМОСТІ,  
ДОСТОВІРНОСТІ ТА ОЦІНКИ ..... 185

**Полюк Юлія Іванівна**

ПИСЬМОВА КОНЦЕНТРАЦІЯ МАТЕРІАЛУ СПРАВИ ТА CASE MANAGEMENT ЯК НАПРЯМКИ  
АДАПТАЦІЇ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ У ПЕРІОД  
ВОЄННИХ ТА ПОСТВОЄННИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ..... 187

**Притуляк Валерій Миколайович**

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗДІЙСНЕННЯ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ  
РІШЕНЬ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ ..... 191

**Цал-Цалко Юлія Юліївна**

СУТНІСТЬ ОКРЕМОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ ..... 193

**Яніцька Інна Анатоліївна**

ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО СУДОЧИНСТВА ..... 197

**Боярчук Віталій Вікторович**

ЩОДО УЧАСТІ ДЕРЖАВИ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ..... 199

**Волков Максим Сергійович**

МІЖНАРОДНІ АКТИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ІНСТИТУТ ОБМЕЖУВАЛЬНОГО ПРИПИСУ У  
СПРАВАХ ПРО ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО: ОКРЕМІ АСПЕКТИ ..... 201

**Кисельов Вадим Костянтинович**

СТАНДАРТИ ДОКАЗУВАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ОСОБЛИВОСТІ  
ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ ПОШКОДЖЕННЯ МАЙНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ..... 205

**Пересипко Дмитро Володимирович**

УЧАСНИКИ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ ТА УЧАСНИКИ СПРАВИ: ПРОБЛЕМИ  
РОЗМЕЖУВАННЯ ..... 209

**Сатановська Олена Валентинівна**

КЛАСИФІКАЦІЯ ПОЗОВІВ ПРО ЗАХИСТ ЖИТЛОВИХ ПРАВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ ..... 213

**Снітко Андрій Сергійович**

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ЮРИДИЧНОЮ АРГУМЕНТАЦІЄЮ ТА СУПЕРЕЧЛИВОЮ  
ПРОЦЕСУАЛЬНОЮ ПОВЕДІНКОЮ ..... 215

**СЕКЦІЯ 15. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ  
ТА ПАТЕНТНОЇ ЮСТИЦІЇ**

**Харитоновна Олена Іванівна**

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ» І ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ  
ОСВІТНИХ ВІДНОСИН ..... 219

**Ульянова Галина Олексіївна**

ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО  
АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ» ..... 222

**Бааджи Наталія Пилипівна**

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В ОСВІТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ..... 225

**Галупова Лариса Ігорівна**

ТЕХНОЛОГІЇ ПОДВІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ  
ВЛАСНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ОБМЕЖЕННЯ  
ОБОРОНОЗДАТНОСТІ ..... 228

|                                                                                                                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Ennan Ruslan</b><br>LEGAL REGULATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE: INTERNATIONAL EXPERIENCE .....                                                           | 232 |
| <b>Кирилюк Алла Володимирівна</b><br>ВІЗУАЛЬНА САМОПРЕЗЕНТАЦІЯ ТА ВІРТУАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ У ЦИФРОВОМУ<br>СЕРЕДОВИЩІ.....                                     | 235 |
| <b>Мартинюк Іван Вікторович</b><br>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИВАТНИХ І ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ У ПАТЕНТНОМУ ПРАВІ:<br>ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ .....                         | 238 |
| <b>Hrytsenyuk Vladyslav Oleksandrovych</b><br>THE CONCEPT OF LEGAL PROTECTION OF MULTIMEDIA WORKS IN THE SYSTEM OF<br>COMPLEX OBJECTS OF COPYRIGHT .....     | 243 |
| <b>Здирко Єлизавета Михайлівна</b><br>ДО ПИТАННЯ ПРАВОМІРНОСТІ ВИДАЛЕННЯ МЕТАДАНИХ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ТА<br>ДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ..... | 246 |
| <b>Ларіонов Владислав Сергійович</b><br>ПРАВО НА ЦИФРОВИЙ ОБРАЗ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО<br>РЕГУЛЮВАННЯ.....                                   | 249 |

## СЕКЦІЯ 16. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА І ПРОЦЕСУ

|                                                                                                                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Подцерковний Олег Петрович</b><br>ЩОДО РИЗИКІВ НАДМІРНОЇ ЛЕГІТИМАЦІЇ LEX CRYPTOGRAPHICA ТА СУБ'ЄКТІВ<br>ОПЕРАЦІЙ ІЗ ВІРТУАЛЬНИМИ АКТИВАМИ .....                       | 254 |
| <b>Войнарівський Микола Миколайович</b><br>ПОТРЕБ ПОДОЛАННЯ ДЕФІЦИТУ АНТРОПОЦЕНТРИЧНОГО ПІДХОДУ В ПУБЛІЧНО-<br>ПРАВОВИХ СПОРАХ ЗА УЧАСТЮ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....   | 257 |
| <b>Гофман Олександр Рудольфович</b><br>ЩОДО СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ....                                                             | 261 |
| <b>Добровольська Володимира Володимирівна</b><br>ЩОДО ГОСПОДАРСЬКО-ДОГОВІРНОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ....                                                     | 263 |
| <b>Зама Антоніна Олександрівна</b><br>РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ У ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ:<br>ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОЗОВУ ПРО ВИЗНАННЯ .....        | 266 |
| <b>Квасніцька Ольга Олексіївна</b><br>КРИЗА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В МІСТОБУДУВАННІ: ЯК БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ<br>ІНСТИТУЦІЙ ЛЕГАЛІЗУЄ ЗНИЩЕННЯ ІСТОРИЧНИХ АРЕАЛІВ МІСТ ..... | 269 |
| <b>Артюмов Дмитро Володимирович</b><br>ЩОДО НАКАЗНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ.....                                                                      | 272 |
| <b>Будзар Павло Степанович</b><br>ЩОДО КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ ПІД ЧАС<br>ВОЄННОГО СТАНУ.....                                             | 274 |
| <b>Зарічанський Григорій Віталійович</b><br>ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ СМАРТ-КОНТРАКТУ .....                                                                            | 277 |
| <b>Неділько Сергій Миколайович</b><br>ЩОДО ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВЗАЄМНИМ СТРАХУВАННЯМ В УМОВАХ ВОЄННОГО<br>СТАНУ.....                                                  | 279 |
| <b>Попович Павло Олександрович</b><br>ЩОДО ЗАСТАВИ МАЙБУТЬОГО ВРОЖАЮ (ПЕРЕДЕКСПОРТНОГО ФІНАНСУВАННЯ) ЯК<br>МАЙНОВОГО НЕПОІМЕНОВАНОГО ЗАСОБУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....            | 282 |

## СЕКЦІЯ 17. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗЕМЕЛЬНОГО, ЕКОЛОГІЧНОГО ТА ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПРАВА

*Харитонова Тетяна Євгенівна*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПОГЛЯД НА ПРАВО КОРИСТУВАННЯ ЧУЖОЮ ЗЕМЕЛЬНОЮ ДІЛЯНКОЮ  
ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ ..... 285

*Григор'єва Христина Антонівна*

ЗОНИ ПРИСКОРЕНОГО РОЗВИТКУ ВДЕ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ ПЕРСПЕКТИВИ ..... 287

*Заверюха Марина Михайлівна*

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЛІСОВИХ ВІДНОСИН: Е-ЛІСОРУБНИЙ КВИТОК ЯК  
ІНСТРУМЕНТ ПРОЗОРОСТІ ТА КОНТРОЛЮ ..... 289

*Канівець Людмила Анатоліївна*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ  
ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ ..... 292

*Karyna Karakhanian*

NATIONAL AND INTERNATIONAL ASPECTS OF SUPPORT FOR UKRAINE'S ENERGY SECTOR IN  
THE CONTEXT OF WAR ..... 296

*Платонова Євгенія Олегівна*

ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ЕНЕРГЕТИКИ ..... 298

*Чумаченко Інна Євгенівна*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕКОСИСТЕМНОГО ВИМІРУ ЛІСОВИХ ПРАВОВІДНОСИН ..... 301

*Березін Сергій Людвигович*

ДРУГИЙ ЕТАП ГІДРОМЕЛІОРАТИВНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ: ОКРЕМІ ПРАВОВІ  
НОВЕЛИ ..... 304

*Лабунський Микола Володимирович*

ОСОБЛИВОСТІ ВПОРЯДКУВАННЯ ЕМФІТЕВЗИСУ В УМОВАХ ВІЙНИ ..... 307

*Поліщук Єгор Сергійович*

ЗАСТОСУВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ПРОЦЕДУР У МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ ПРАВ НА ЗЕМЛЮ  
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ..... 311

## СЕКЦІЯ 18. ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ ПРАВА ТА ДЕРЖАВИ

*Шамша Ігор Володимирович*

ЩО ТАКЕ ДУША? ..... 314

*Єременко Олександр Михайлович*

ДОБРОЧЕСНІСТЬ В АНТИЧНОМУ ТА НОВОЄВРОПЕЙСЬКОМУ РОЗУМІННІ: VIRTUS, ARETĒ  
І МОРАЛЬНА ЧЕСНОТА ..... 317

*Смазнова Ірина Сергіївна*

АЛГОРИТМІЧНИЙ ІНТЕРПРЕТАНТ І ТРАНСФОРМАЦІЯ КОМУНІКАТИВНИХ ОСНОВ ПРАВА  
В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ ..... 319

*Капустіна Надія Борисівна*

ЦИФРОВА ДЕРЖАВА ЯК ФОРМА СОЦІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ..... 323

*Крижановська Тетяна Олександрівна*

ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «СУСПІЛЬНА СТІЙКІСТЬ»: СОЦІАЛЬНО-  
АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ..... 325

*Токар Людмила Вікторівна*

ПАРАДОКС АБДУКЦІЇ ..... 328

*Польовий Святослав Сергійович*

ЕТИЧНИЙ ВИМІР НАРАТИВУ ..... 331

*Скриннік Руслан Алізамінович*

ФАТАЛІЗМ ТА ВОЛОНТАРИЗМ В ІСТОРИЧНОМУ ПРОЦЕСІ ..... 333

## **СЕКЦІЯ 19. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СВІТОВИХ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ**

*Кормич Людмила Іванівна, Краснопольська Тетяна Миколаївна*

OSINT ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ  
РІШЕНЬ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ДИПЛОМАТІЇ ..... 337

*Вітман Костянтин Миколайович, Капсамун Олег Георгійович*

ПРОКСІ-ВІЙНИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ГІБРИДНИХ СТРАТЕГІЙ У ГЕОПОЛІТИЧНОМУ  
ПРОСТИСТОЯННІ ..... 339

*Мамонтова Елла Вікторівна, Касяненко Ігор Сергійович*

OSINT ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ..... 342

*Завгородня Юлія Володимирівна, Сушко Анатолій Іванович*

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ СУСПІЛЬСТВА ДО  
ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ ..... 345

*Дзюбенко Юлія Михайлівна*

ГРОМАДСЬКА УЧАСТЬ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ  
ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ ..... 347

*Горбатюк Артем Олегович*

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ УЧАСТІ ГРОМАДЯН У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ  
ДЕМОКРАТІЇ ..... 349

*Железков Андрій Іванович*

МЕХАНІЗМИ ЦИРКУЛЯЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ У КОНТЕКСТІ ДЕМОКРАТИЧНОГО  
ТРАНЗИТУ ТА СУЧАСНИХ АВТОКРАТИЧНИХ ВИКЛИКІВ ..... 353  
ІНСТИТУЦІЙНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ  
КОМУНІКАТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОЛІТИЧНИХ ЕЛІТ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ ..... 357

*Немченко Станіслав Олегович*

АЛГОРИТМІЧНИЙ ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ  
ПРОПАГАНДИ: ДОСВІД ЄС ТА УКРАЇНИ ..... 361

## **СЕКЦІЯ 20. СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА**

*Яковлев Денис Вікторович*

АДЕПТИ «СУСПІЛЬНОГО БЛАГА»: ПАРЛАМЕНТСЬКІ ФУНКЦІЇ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ ..... 365

*Ярова Ліліана Вікторівна*

ЦИФРОВЕ СУСПІЛЬСТВО І ТЕХНОЛОГІЇ: ЕВОЛЮЦІЯ ВІД МАСОВОЇ АУДИТОРІЇ ДО ГРУП  
ІНТЕРЕСІВ ..... 368

*Калашнікова Людмила Володимирівна*

МІСІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІОЛОГІЇ СЬОГОДНІ: ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА ДОСВІД  
СОЦІАЛЬНОЇ РЕФЛЕКСІЇ ..... 372

*Яковлева Лілія Іванівна*

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК ІНСТИТУЦІЙНОЇ ДОВІРИ ..... 375

*Яценко Микола Анатолійович*

ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У СОЦІОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ: ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ТА  
ЕТИЧНІ ДИЛЕМИ ..... 377

*Каретна Ольга Олександрівна*

СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА КОМУНІКАТИВНОГО ПРОЦЕСУ ..... 380

*Прохоренко Євгенія Яківна*

ГЕНДЕР У КОНТЕКСТІ ВІЙНИ ТА ПОСТВОЄННОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА:  
СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ..... 383

*Білий Веніамін Сергійович*

СОЦІОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОЛІТИЧНИХ ДЕБАТІВ ..... 386

## **СЕКЦІЯ 21. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ОСОБИСТОСТІ ТА СОЦІУМУ В КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ**

|                                                                                                                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Цільмак Олена Миколаївна</b><br>САМООЦІНКА ТА САМОЦІННІСТЬ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ .....                                                                                             | 391 |
| <b>Бакурідзе Ніна Григорівна, Ульянов Вадим Олексійович</b><br>ОСОБЛИВОСТІ НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПАЦІЄНТІВ З ЛЕГКОЮ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВОЮ ТРАВМОЮ ТА СУПУТНЬОЮ ТРАВМОЮ ОКА. .... | 393 |
| <b>Афонін Дмитро Сергійович</b><br>ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КІБЕРАДДИКЦІЙ У СТРУКТУРІ ВІКТИМНОЇ ПОВЕДІНКИ ЖЕРТВ ЗЛОЧИНІВ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРІ .....                                 | 396 |
| <b>Будяченко Ольга Миколаївна</b><br>ПРОТИПРАВНА ПОВЕДІНКА ПІДЛІТКІВ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ ЯК ПРОЯВ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДЕЗАДАПТАЦІЇ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ. ....        | 399 |
| <b>Геращенко Олександр Сергійович</b><br>СУДОВО-ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ .....                                                                             | 401 |
| <b>Гурін Руслан Сергійович</b><br>З ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО НАПРЯМКУ .....                                                                         | 403 |
| <b>Джежик Ольга Володимирівна</b><br>ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: РОЛЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГА У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПСИХІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ОСОБИСТОСТІ .....       | 406 |
| <b>Корнута Людмила Михайлівна</b><br>ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ НА ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБІ В УМОВАХ ВІЙНИ .....                                             | 409 |
| <b>Кравченко Тетяна Юрійвна</b><br>ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНА ВІДПОВІДЬ НА СОЦІАЛЬНУ НЕСТАБІЛЬНІСТЬ: МЕХАНІЗМИ АДАПТАЦІЇ ТА КЛІНІЧНІ НАСЛІДКИ .....                                      | 411 |
| <b>Лісовенко Анна Федорівна</b><br>СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБИСТОСТІ В СИТУАЦІЇ КРИЗИ ЖИТТЄВОГО ВИБОРУ .....                                                           | 414 |
| <b>Павзюк Анатолій Анатолійович</b><br>ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ СТІЙКОСТІ ЛІДЕРА В УМОВАХ СУСПІЛЬНОЇ КРИЗИ .....                                                                  | 417 |
| <b>Репнова Тетяна Петрівна</b><br>ІНДИВІДУАЛЬНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЦІННОСТІ ОСОБИСТОСТІ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ ...                                                                      | 420 |
| <b>Самара Ольга Євгенівна</b><br>ГІПНОТЕРАПІЯ В РОБОТІ З АДИКТИВНОЮ ПОВЕДІНКОЮ: КЛІНІЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ОБМЕЖЕННЯ. ....                                                          | 423 |
| <b>Сугацька Наталія Василівна, Дудукіна Альона Олегівна</b><br>ПСИХОПРОФІЛАКТИКА У КРИЗОВИХ ТА ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ .....                                                    | 427 |
| <b>Сугацька Наталія Василівна, Каліцева Олена Вікторівна</b><br>СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ РОБОТИ З МОЛОДДЮ: СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ .....                | 430 |
| <b>Татьянчиков Андрій Олександрович, Третьякова Тетяна Миколаївна</b><br>ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА. ....         | 433 |
| <b>Ташматов Вячеслав Абдуллайович, Базилевич Марія Олексіївна</b><br>ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІДЕРА ДЕСТРУКТИВНОГО КУЛЬТУ .....                                                | 437 |
| <b>Шмаленко Юлія Іванівна</b><br>ФОРМУВАННЯ ПОВЕДІНКОВИХ СКРИПТІВ МЕДІАТОРА ЗАСОБАМИ РОЛЬОВИХ ІГОР І СИМУЛЯЦІЙ. ....                                                            | 439 |

## **СЕКЦІЯ 22. ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ, ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННА ВІДБУДОВА УКРАЇНИ**

|                                                                                                                                                                                 |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Кібік Ольга Миколаївна</i><br>ІНВЕСТИЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ .....                                                  | 442 |
| <i>Слободянюк Ольга Василівна</i><br>ГРАНТИ, КРЕДИТИ ТА РЕПАРАЦІЇ У ФІНАНСОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ .....                                                            | 445 |
| <i>Котлубай Вячеслав Олексійович</i><br>ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕСУ ЯК ЧИННИК ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ .....                                          | 448 |
| <i>Редіна Євгенія Валентинівна</i><br>МАРКЕТИНГОВЕ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ РИНКОВИХ ПОЗИЦІЙ .....              | 451 |
| <i>Примаченко Іван Федорович</i><br>ВІДНОВЛЕННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД .....                                                                | 454 |
| <i>Корнілова Олеся Володимирівна</i><br>АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ У ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ .....                                                               | 457 |
| <i>Візіренко Світлана Вікторівна</i><br>ІНТЕГРОВАНА ESG-ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У КОНТЕКСТІ МСФЗ .....                                   | 460 |
| <i>Kapustian Iryna Volodymyrivna, Kuznetsova Liudmyla Valentynivna</i><br>DIGITALIZATION OF CRIMINAL PROCEEDINGS AS A MEANS TO PROTECT THE ECONOMIC INTERESTS OF BUSINESS ..... | 464 |
| <i>Сіячко Павло Віталійович</i><br>ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ІНСТРУМЕНТІВ ВІДПОВІДАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ .....                                                                        | 466 |
| <i>Крейтор Сергій Юрійович</i><br>УПРАВЛІНСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПОТРЕБИ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ У ВПРОВАДЖЕННІ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ .....                                                | 469 |
| <i>Кірович Андрій Федорович</i><br>ОЦІНКА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛОГІСТИКИ АГРОПРОДУКЦІЇ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ .....                              | 471 |

## **СЕКЦІЯ 23. ПРОГРАМНА ІНЖЕНЕРІЯ ТА СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

|                                                                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Логінова Наталія Іванівна</i><br>СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПОБУДОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ СИСТЕМ .....                                 | 475 |
| <i>Лобода Юлія Геннадіївна</i><br>АРХІТЕКТУРНІ РИЗИКИ СИСТЕМ МАШИННОГО НАВЧАННЯ В АНАЛІТИЧНИХ ЗАСТОСУВАННЯХ .....            | 478 |
| <i>Манаков Сергій Юрійович</i><br>РОЗРОБКА МЕТОДИКИ ВИБОРУ АРХІТЕКТУРНИХ РІШЕНЬ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ СИСТЕМ РЕАЛЬНОГО ЧАСУ ..... | 481 |
| <i>Трофименко Олена Григорівна</i><br>GAN ГЕНЕРАТИВНІ МОДЕЛІ ШІ В РОЗРОБЦІ ІГОР .....                                        | 485 |
| <i>Чанишев Рашид Ібрагімович</i><br>ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК РОБОТИ З ІНФОРМАЦІЄЮ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ .....      | 487 |

**Чикунів Павло Олександрович**

КЛІЄНТСЬКА ЧАСТИНА ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ВЕБСКРАПІНГУ ТА АНАЛІЗУ  
ВІДГУКІВ ..... 490

**Щербина Юрій Володимирович**

ПРОБЛЕМИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ БАЗ ДАНИХ NEWSQL ..... 494

**Дика Анастасія Іванівна**

ПОВЕДІНКОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО АНАЛІЗУ ВЕБОРІЄНТОВАНИХ  
ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ. .... 497

## **СЕКЦІЯ 24. КІБЕРБЕЗПЕКА ОСОБИ, СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ**

**Сokolov Артем Вікторович, Евдокимов Денис Віталійович**

ВПЛИВ РОЗМІРУ БЛОКУ НА СТІЙКІСТЬ ДО АТАК ТА НАДІЙНІСТЬ СПРИЙНЯТТЯ У  
СТЕГANOГРАФІЧНИХ МЕТОДАХ НА ОСНОВІ СИНГУЛЯРНОГО РОЗКЛАДУ ..... 500

**Ахматметьєва Ганна Валеріївна**

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ СТЕГANOАНАЛІЗУ НА ОСНОВІ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ  
ТА СПЕЦИФІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЦИФРОВИХ ЗОБРАЖЕНЬ ..... 503

**Бойко Віктор Дмитрович**

МОДЕЛЮВАННЯ ЗАГРОЗ ДЛЯ КОРПОРАТИВНИХ WI-FI МЕРЕЖ: ВІЯВЛЕННЯ ROGUE  
ACCESS POINTS ЧЕРЕЗ АНАЛІЗ ТРАФІКУ ..... 507

**Кухаренко Сергій Вікторович**

РЕГУЛЯТОРНА АРХІТЕКТУРА КІБЕРБЕЗПЕКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ  
НОРМАТИВНОЇ БАЗИ ТА ВИКЛИКИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ..... 510

**Сhepurna Olena**

ANALYTICAL MODELS OF DECISION-MAKING IN STATE CYBERSECURITY SYSTEMS UNDER  
CONDITIONS OF UNCERTAINTY ..... 515

**Слатвінська Валерія Миколаївна**

МЕТОД НЕДВІЙКОВОГО КОДУВАННЯ РІДА-СОЛОМОНА НАД GF(256) ДЛЯ ЗАХИСТУ  
КРИТИЧНИХ SCADA-СИСТЕМ ВІД BURST-ПОМИЛОК ..... 518

## **СЕКЦІЯ 25. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННИХ ТА БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ**

**Horbachenko Stanislav, Shepurna Olena**

MATHEMATICAL MODELING OF BUSINESS PROCESS OPTIMIZATION IN THE CONTEXT OF  
DIGITAL TRANSFORMATION ..... 522

**Баландіна Наталія Миколаївна**

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ В РОЗРОБЦІ СИСТЕМ ШТУЧНОГО  
ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ ..... 525

**Гура Володимир Ігорович**

ЗАСТОСУВАННЯ НЕЙРОНИХ МЕРЕЖ ДЛЯ АНАЛІЗУ МЕРЕЖЕВОГО ТРАФІКУ СИСТЕМ  
КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ..... 529

**Задерейко Олександр Владиславович, Єленич Світлана Ізграфівна**

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ СУБ'ЄКТІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ  
СУСПІЛЬСТВА ..... 533

**Куклінова Тетяна Вікторівна**

РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТІЙКОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ  
ЕНЕРГЕТИЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ..... 537

**Овчинников Микола Юрійович**

ВБУДОВУВАННЯ ЦИФРОВОГО ВОДЯНОГО ЗНАКА У ВІДЛІКИ АУДІОСИГНАЛУ В  
ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ. .... 539

**Разінкін Нікіта Сергійович**

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РОЗПОДІЛУ ЕНЕРГІЇ  
В ЕКОСИСТЕМІ ЕЛЕКТРОТРАНСПОРТУ ПІД ЧАС КРИТИЧНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ТА  
БЛЕКАУТІВ ..... 543

**Скідан Владислав Сергійович**

ГЕЙМІФІКАЦІЯ ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ НА БАЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ:  
МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ СИМУЛЯТОРІВ БОЙОВИХ ДІЙ..... 545

**Толокнов Анатолій Арнольдович**

ЦИФРОВІ 3D-МОДЕЛІ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ЕЛЕМЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ  
БЕЗПЕКИ ..... 549

**Черевко Євген Володимирович**

УЗАГАЛЬНЕНІ АЛЬФА-ГЕОДЕЗИЧНІ ТА КУБІЧНІ ДЕФОРМАЦІЇ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ  
ГЕОМЕТРІЇ..... 552

## **СЕКЦІЯ 26. КОГНІТИВНО-ПРАГМАТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСУ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ В АСПЕКТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

**Томчаковська Юлія Олегівна**

ЛЕКСИЧНІ ІННОВАЦІЇ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ ..... 555

**Строченко Леся Василівна**

ІНТЕГРАЦІЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИКЛАДАННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ  
ДИСЦИПЛІН..... 557

**Варешкіна Наталія Володимирівна**

ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ЮРИДИЧНОГО ТЕКСТУ..... 559

**Svitlana Yeromenko**

CONSECUTIVE INTERPRETING PECULIARITIES ..... 561

**Козак Тетяна Борисівна**

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ: ЕКВІВАЛЕНТНІСТЬ ТА АДЕКВАТНІСТЬ ..... 564

**Marchuk Iryna Petrivna**

SELF-MANAGEMENT IN THE PROCESS OF ONLINE EDUCATION ..... 567

**Пеліван Оксана Костянтинівна**

ТАКТ ЯК КОМПОНЕНТ КУЛЬТУРИ ТА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЯ В МОВІ ТА МОВЛЕННІ..... 569

**Potenko Liudmyla**

CYBERBULLYING: LINGUISTIC AND LEGAL CHALLENGES IN THE DIGITAL AGE ..... 572

**Телецька Тетяна Володимирівна**

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ  
ЮРИСТІВ ЗАСОБАМИ ЛАТИНСЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ ФРАЗЕОЛОГІЇ..... 574

**Тупікова Тетяна Валеріївна**

ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НІМЕЦЬКОЮ  
МОВОЮ ..... 576

**Швелідзе Лідія Дмитрівна**

КОРПУСНА ЛІНГВІСТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ВИВЧЕННЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ..... 579

**Шевченко-Бітенська Олена Валентинівна**

ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРАВА ..... 581

**Лесневська Катерина Вікторівна**

ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ  
МОВНОЇ ОСВІТИ ..... 584

**Kseniia Kovalova**

ENGLISH TERMINOLOGY IN THE FIELD OF INFORMATION TECHNOLOGIES AND ITS  
ADAPTATION IN THE UKRAINIAN LANGUAGE ..... 586

*Ясніцька Ганна В'ячеславівна*

ОСОБЛИВОСТІ СУДОВОГО ДИСКУРСУ У РІШЕННЯХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ..... 588

*Сташук Тетяна Ігорівна*

КАТЕГОРІЯ ПРОСПЕКЦІЇ ЯК ЗАСІБ ОРГАНІЗАЦІЇ АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ ..... 591

## **СЕКЦІЯ 27. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ЛІНГВІСТИКИ ПРАВА ТА ЗМІ**

*Мамич Мирослава Володимирівна*

СЛОВОТВІР ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ ..... 593

*Кісельова Анастасія Андріївна*

ФЕНОМЕН «ПРОФЕСІЙНОЇ КРЕОЛІЗАЦІЇ» У МОВЛЕННІ УКРАЇНОМОВНИХ ІТ-ФАХІВЦІВ: ТИПОЛОГІЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ ТА МАРКЕРИ ІНТЕГРАЦІЇ ..... 596

*Назаренко Оксана Миколаївна*

ІНСТИТУЦІЙНІ МОДЕЛІ ПУБЛІЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В СУЧАСНОМУ МЕДІАДИСКУРСІ ... 598

*Томчаковський Олександр Георгійович*

ДО ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ПОЛІКОДОВИХ ТЕКСТІВ..... 600

## **СЕКЦІЯ 28. ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ**

*Колкутіна Вікторія Вікторівна*

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАСОБІВ ПОЕТИКИ В КОНТЕКСТІ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ ..... 603

*Маляренко Тетяна Анатоліївна*

СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ ПРОЄКТАМИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ..... 606

*Скалацька Олена Віталіївна*

КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ МЕДІА У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ..... 608

*Літвінчук Ірина Сергіївна*

ІШ-ГЕНЕРОВАНИЙ КОНТЕНТ І КРИЗА ДОВІРИ ДО МЕДІА ..... 610

*Грушевська Юлія Андріївна*

ТЕОРІЯ ГЕЙТКІПІНГУ ЯК КОНТРОЛЮ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ У МАСОВІЙ КОМУНІКАЦІЇ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА..... 613

*Чубук Олег Леонтійович*

ПОЯСНОВАЛЬНА ЖУРНАЛІСТИКА В ОДЕСЬКИХ МЕДІА В ПЕРІОД ШИРОКОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ..... 616

## **СЕКЦІЯ 29. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

*Барсукова Тетяна Олександрівна, Форостян Ольга Іванівна*

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ: ТЕОРІЯ, ПРАКТИКА ТА ПЕРСПЕКТИВИ ..... 619

*Антіпова Жанна Ігорівна, Кучеренко Геннадій Васильович*

ВАЖЛИВІСТЬ ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ФІЗИЧНОГО ТА РОЗУМОВОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ..... 623

*Гозолева Олена Миколаївна, Халайджі Світлана Владиславівна*

РОЛЬ МОТИВАЦІЇ У ДОСЯГНЕННІ СПОРТИВНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ У ЛЕГКОАТЛЕТІВ ..... 627

*Чертков Іван Іванович, Салик Вадим Володимирович, Бойченко Наталія Вікторівна*

СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ З САМОЗАХИСТУ У ПРОЦЕСІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ..... 630

|                                                                                                                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Заверзаєв Валерій Володимирович, Кучеренко Геннадій Васильович</i><br>ЗАГАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ПРАВООХОРОНЦІВ У СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО<br>ВИХОВАННЯ МОЛОДІ ..... | 634 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

### **СЕКЦІЯ 30. ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕК У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

|                                                                                                                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <i>Іванійчук Таїсія Юрійівна</i><br>РОЗШИРЕННЯ ФОРМАЛІЗАЦІЇ МЕТАДАНИХ У ЦИФРОВИХ БІБЛІОТЕЧНО-<br>ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМАХ: СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ТА АНАЛІТИЧНИЙ<br>ПОТЕНЦІАЛ. ....                      | 637 |
| <i>Дремлюга Ольга Олексіївна</i><br>МОНІТОРИНГОВИЙ АНАЛІЗ ПУБЛІКАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ В<br>ВИДАННЯХ, ЩО ІНДЕКСУЮТЬСЯ У СВІТОВИХ НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗАХ .....                      | 642 |
| <i>Стефанчишена Тетяна Михайлівна, Морозова Тетяна Володимирівна</i><br>ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОГО БІБЛІОТЕЧНОГО РУХУ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ ...                                                | 645 |
| <i>Нерубацька Лариса Миколаївна</i><br><i>Богун Катерина Павлівна</i><br>КОМПЛЕКТУВАННЯ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ НУ «ОЮА» ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО<br>ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В УКРАЇНУ. .... | 648 |
| <i>Опольська Тамара Іванівна</i><br>ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРАКТИК В РОБОТУ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ<br>НУ «ОЮА» .....                                                                             | 651 |
| ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ .....                                                                                                                                                     | 655 |

ві підходи, переорієнтували збутові канали на онлайн-середовище та оновили позиціонування відповідно до нових суспільних цінностей, продемонстрували значно вищу стійкість порівняно з тими, хто дотримувався докризових моделей управління. При цьому накопичений адаптаційний досвід не є тимчасовим антикризовим заходом – він формує нову якість маркетингового управління, яка стане конкурентною перевагою українських компаній у процесі повоєнної відбудови та виходу на ринок Євросоюзу.

#### **Список використаних джерел:**

1. Ukraine Overview: Development news, research, data. *World Bank*. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/overview>.
2. Котлер Ф., Касліоне Дж. Хаотика: управління та маркетинг в епоху турбулентності / пер. з англ. Київ : Хімджест, 2009. 208 с.
3. Зеркаль А. В., Балабуха К. Є. Маркетинг під час воєнного стану: побудова каналів комунікації та трансформація бізнесу. *Інтернаука. Серія: «Економічні науки»*. 2023. № 1. С.54-59. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie\\_2023\\_1\\_11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnjie_2023_1_11)
4. Об'єм рекламно-комунікаційного ринку України 2025 і прогноз об'ємів ринку 2026. *Всеукраїнська рекламна коаліція, ІАВ Україна*. URL: <https://vrk.org.ua/news-events/2025/volume-ad-2025-forecast-2026/>.
5. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. *Офіційний портал ЄС*. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/agreement/>.

**Ключові слова:** маркетингове управління, воєнна економіка, ребрендинг, репозиціонування, діджитал-маркетинг, онлайн-канали збуту, лояльність споживачів, євроінтеграція.

**Key words:** marketing management, war economy, rebranding, repositioning, digital marketing, online sales channels, consumer loyalty, European integration.

#### **Примаченко Іван Федорович**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,*

*доцент кафедри економіки та менеджменту,*

*кандидат економічних наук, доцент*

### **ВІДНОВЛЕННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД**

Повномасштабне збройне вторгнення РФ в Україну завдало безпрецедентного удару по підприємницькому середовищу країни. Малий та середній бізнес (МСБ) опинився серед найбільш постраждалих секторів економіки. Зупинка виробництва, руйнування інфраструктури, масова релокація суб'єктів господарювання сформували системну кризу, що й досі визначає стан вітчизняного підприємництва. Водночас феномен стійкості українського бізнесу, його здатності адаптуватися, відновлюватися та шукати нові ринки в умовах активних бойо-

вих дій привертає дедалі більшу увагу дослідників та міжнародних організацій. Осмислення масштабів руйнувань і механізмів відновлення набуває не лише академічного, а й практичного значення в контексті підготовки до післявоєнної відбудови.

За даними ЄБРР та ПРООН, у перші місяці повномасштабного вторгнення (березень–квітень 2022 р.) лише близько 57% суб'єктів господарювання МСБ продовжували свою діяльність, а решта були змушені призупинити роботу або повністю закритися [1]. Загальні прямі втрати МСБ від початку війни оцінюються приблизно у 83 млрд. дол. США [2]. За офіційною статистикою, від початку повномасштабної агресії діяльність припинили майже 685 тисяч фізичних осіб-підприємців (ФОП), а лише впродовж 2024 року закрилося понад 209 тисяч суб'єктів господарювання на 32% більше, ніж роком раніше [2]. Лише 6% суб'єктів господарювання не зазнали втрат.

Регіональна диспропорція збитків є значною. Суб'єкти господарювання Харківської, Донецької, Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей зазнали найбільших втрат унаслідок безпосередньої близькості до зони бойових дій. Найбільш негативно повномасштабна війна вплинула на виробничий сектор, туристичну галузь, будівництво, харчування тощо [2]. Дослідження, проведене ЄБРР у травні-червні 2025 року серед 152 промислових та сервісних суб'єктів господарювання, показало: у 47% компаній МСБ прибуток 2024 року знизився, тоді як лише 17% зафіксували його зростання. При цьому 41% суб'єктів господарювання скоротили кількість персоналу в середньому на чверть [3]. Таким чином, людський капітал залишається одним із найбільш уразливих активів бізнесу в умовах воєнної агресії.

У 2023 році 84% суб'єктів господарювання МСБ відновили роботу частково, а у 2024-2025 роках цей показник стабілізувався на рівні близько 85%, хоча обсяги виробництва та рентабельність здебільшого залишалися нижчими за довоєнні рівні [1]. Незважаючи на виклики, кризові умови стали каталізатором підприємницької трансформації [3]. Державна політика підтримки та відновлення МСБ реалізовувалася через кілька ключових механізмів. Флагманською програмою залишалася «Доступні кредити 5-7-9%». За підсумками першого півріччя 2025 року підприємці отримали пільгових кредитів на суму понад 52,8 млрд. грн. (17,6 тис. угод), з яких близько 12 млрд. грн., що скеровано безпосередньо до підприємців із постраждалих регіонів [1]. Грантові програми «єРобота» та «Власна Справа» забезпечили фінансову підтримку щонайменше 10 тисячам підприємців. У 2024 році уряд прийняв Стратегію розвитку МСБ до 2027 року, яка охоплює відбудову, цифровізацію та інтеграцію в європейський ринок [1].

Ринок електронної комерції зріс на чверть, досягнувши 239 млрд. грн., а аудиторія онлайн-покупців у 2024 році на 25% більше, ніж роком раніше; кількість онлайн-покупців зросла до 11 млн. осіб. Платформа «Дія. Бізнес» станом на вересень 2025 року охоплювала понад 450 програм та послуг для підприємців [1]. Близько 28% українських компаній використовують хмарні технології, а 32%

застосовують аналіз даних та елементи штучного інтелекту для оптимізації бізнес-процесів. Аналіз ситуації дозволяє виокремити ключові виклики, що стримують відновлення МСБ, серед яких дефіцит кваліфікованих кадрів внаслідок мобілізації та еміграції, енергетична нестабільність і зростання собівартості продукції, непрогнозованість ринкової ситуації тощо [3]. Збереження значних безпекових ризиків стримує приватні інвестиції та ускладнює довгострокове планування. Незважаючи на ці виклики, відновлення МСБ є стратегічним пріоритетом держави.

А головними стратегічними напрямками їх відновлення вважаються наступні.

По-перше, доступ до фінансування передбачає розширення грантових програм, пільгове кредитування (програми типу «5-7-9%»), залучення іноземних інвестицій та інвестиційні податкові пільги для релокованого бізнесу.

По-друге, цифровізація обумовлює стимулювання переходу на безготівкові розрахунки (лише 38% МСБ використовують POS-термінали), впровадження ERP-систем та e-commerce.

По-третє, розвиток інфраструктури передбачає створення індустріальних парків, бізнес-інкубаторів та центрів підтримки експорту.

По-четверте, локалізація та кооперація, зокрема підтримка кооперації для зниження собівартості виробництва та виходу на нові ринки.

Таким чином, відновлення малого та середнього бізнесу відбувається в умовах активного збройного протистояння та є тривалим і багатовимірним процесом відбудови. Воно потребує комплексної стратегії: спрощення доступу до фінансування, цифровізації, релокації та інтеграції в європейські ланцюги доданої вартості. А ключовими напрямками є підтримка релокованих підприємств, створення індустріальних парків, спрощення адміністрування та розвиток кооперації. Післявоєнне відновлення МСБ має ґрунтуватися на принципах сталості, цифровізації та євроінтеграції. Попри колосальні збитки (понад 83 млрд дол. США прямих втрат і майже 685 тис. ліквідованих ФОПів) підприємницьке середовище демонструє значний адаптивний потенціал. Ефективність подальшого відновлення залежатиме від комплексного поєднання державної грантово-кредитної підтримки, міжнародної донорської допомоги, інституційних реформ та розвитку цифрової інфраструктури, формування прозорих і передбачуваних умов для повернення підприємців з-за кордону та залучення іноземних інвестицій.

### **Список використаних джерел:**

1. Цимбала А. Стійкість малого і середнього бізнесу України у війні: виклики, політика і майбутнє. URL: <https://voxukraine.org/en/resilience-of-ukraine-small-and-medium-businesses-amid-the-war-challenges-policy-and-the-future>.

2. Малий бізнес в Україні: виживання через кризи. URL: <https://4vlada.com/malyj-biznes-v-ukraini-vyzhyvannia-cherez-kryzy>.

3. Голіч В. У половини малих і середніх компаній прибуток за 2024 рік упав на 38%. ЄБРР дослідив, як МСБ переживає війну. URL: <https://forbes.ua/news/u->

**Ключові слова:** малий та середній бізнес, відновлення бізнесу, збройний конфлікт, відбудова, підприємництво, економічні збитки, державна підтримка, цифровізація.

**Key words:** small and medium business, business recovery, armed conflict, reconstruction, entrepreneurship, economic losses, state support, digitalization.

**Корнілова Олеся Володимирівна**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,*

*доцент кафедри економіки та менеджменту,*

*доктор філософії з галузі знань 08 «Право», доцент*

## **АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМ КАПІТАЛОМ У ПЕРІОД ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

Людський капітал є однією з ключових основ економічного зростання, соціальної стабільності та національної безпеки держави. Його значення особливо посилюється в умовах повномасштабної війни, коли традиційні механізми формування, збереження та відтворення трудового потенціалу зазнають суттєвого руйнування. У таких обставинах якість знань, професійних навичок, здоров'я, мотивації та адаптивності населення визначає поточну життєздатність соціально-економічної системи та перспективи її післявоєнного відновлення [4]. Відповідно людський капітал слід розглядати як окремий ресурс економіки, як стратегічний чинник суспільної стійкості та майбутньої модернізації.

Воєнна агресія проти України актуалізувала проблему втрат людського капіталу та зниження якості його відтворення. Демографічні зміни, вимушена міграція, руйнування освітньої та медичної інфраструктури, порушення ринку праці, психологічне виснаження населення та падіння рівня доходів створюють комплекс взаємопов'язаних загроз. У результаті зменшується чисельність економічно активного населення, погіршуються якісні характеристики людського потенціалу, зокрема його освітній рівень, професійна мобільність, здатність до навчання та адаптації. Тому в сучасних умовах питання антикризового управління людським капіталом набуває особливої ваги.

У класичному розумінні людський капітал охоплює сукупність знань, умінь, професійного досвіду, стану здоров'я та мотиваційних характеристик, які формуються в процесі інвестування в освіту, професійну підготовку та соціальний розвиток. Проте в умовах воєнної невизначеності зміст цієї категорії розширюється. До її складових дедалі більшою мірою належать адаптивність, психологічна стійкість, готовність до перекваліфікації, цифрова компетентність та здатність до швидкої соціальної мобілізації. Людський капітал у кризовий період варто оцінювати не тільки за обсягом накопичених знань, а і за здатністю люди-